

[Hvidberg.]

gen, lægger mit parti vægt på at påpege det urimelige i, at selverhvervende studenter skal finde sig i, at de beløb, de skraber sammen udelukkende for at gennemføre deres studium, beskattes fuldt ud. Jeg har netop i denne tid et tilfælde med en ung student — det kan jeg godt nævne her — som har fået afslag fra ungdommens uddannelsesfond, fordi hans årlige indtægt ved de forskellige job, han går og slider med, er for store. Af indtægten fra disse job beskattes han så hårdt, at han bliver nødt til at arbejde mere næste år; så kommer han højere op i skat, og mere og mere umuligt bliver det for ham at få stipendier, så han kan komme ud af sit erhvervsarbejde. Det er i det hele taget et af hovedproblemerne, hvordan vi skal bære os ad med at løskøbe de studerende fra deres erhvervsarbejde, så det ikke kommer til at tynde dem helbredsmæssigt og studiemæssigt. Også det bliver vi nødt til at tale om i udvalget. Vi finder det urimeligt at beskatte den unge mand, som kæmper for at skrabe sammen til at gennemføre sit studium. Det er jo også temmelig oprørende, at forældre, der lægger vægt på og sætter en ære i selv at føre deres børn gennem studiet — og gør det med undertiden temmelig store personlige afsavn — ikke støttes af det offentlige ved lempelse i beskattningen, men skal rammes hårdt, sådan som det jo er tilfældet. Der burde gennemføres en ordning, så studieudgifter blev fuldt ud fradragsberettigede eller i det mindste kunne fradrages med et årligt beløb af f. eks. 3 000 kr.

Med hensyn til de to andre veje, som jeg har nævnt, stipendieordningen og låneordningen, vil adskillige i mit parti mene, at låneordningen ud fra et samfundssynspunkt er den bedste, og at det er låneordningen, som skal benyttes. Det ærede medlem hr. Heick var også inde på disse tanker og havde samme opfattelse. Det forstår jeg så udmærket godt. Jeg forstår også godt meningen med at fremdrage det på denne måde. Ikke desto mindre har jeg personlig mine alvorlige betænkeligheder derved. Når jeg ser på studenterne, hvis uddannelse jo er den længste og mest bekostelige og derfor vanskeligste at gennemføre, må jeg sige, at den indtægt, som efter endt embedseksamen bydes nogle af dem, er så beskeden, at det må forekomme adskillige unge voveligt

overhovedet at pådrage sig en gældsbyrde — for hvordan skal de få den betalt? Jeg har således hørt om en embedsmand, som først op i 50-60 års alderen kom til ende med sin studiegæld. Man kan da befrygte, at låneordningen vil kunne holde nogle ubemidlede, men begavede unge væk. Man kan fremdrage adskillige eksempler på, at den kandidat, som har en gældsbyrde, er betydelig ringere stillet end den kandidat, som efter endt eksamen står uden gæld. Jeg tror, at den kandidat, der er gældfri, har de bedste muligheder; han kan f. eks. komme ud at studere i udlandet; det er ikke helt let for den, der står med stor gældsbyrde.

Vi taler så ofte om, at vi skal gøre noget for de humanistiske fag. Jeg ser, at også naturvidenskabsmænd udtaler, at det er skæbnsvangert, hvis de humanistiske fag sakker agterud eller bliver tilsidesat i forhold til naturvidenskabelige eller teknisk videnskabelige fag. Det tror jeg man skulle tænke lidt på i forbindelse med en låneordning, for hvordan skal egentlig en ung adjunkt med den gage, han får, eller en ung præst kunne afbetale en gæld? Det er jo i det hele taget dem, der har deres uddannelse inden for det humanistiske område, som bliver vanskeligst stillet efter embedseksamen, og som mindst er i stand til at tilbagebetale en gæld. Jeg tror, vi må prøve på at finde frem til det rette forhold mellem stipendieordning og låneordning og ganske åbent erkende, at det ligger forskelligt for de forskellige uddannelsesområder.

Det ærede medlem hr. Per Hækkerup var i sin tale meget inde på spørgsmålet om inddragelsen af seminarister og gymnasiaster under lovens område. Jeg skal hertil sige, at jeg under seminaristerne alt muligt godt. Deres understøttelsesordning i henhold til bevilling på finansloven gør jo — det har bemærkningerne til dette lovforslag sikkert ret i — at de i stipendiemæssig henseende næppe er ringere stillet end de af uddannelsesfonden omfattede undervisningsområder. Men for nogle seminarister — det tror jeg den højtærede undervisningsminister har ret i — kan det i slutningen af studietiden komme til at knibe, så de bliver nødt til at optage lån, og noget bedre låneforhold for dem synes jeg i og for sig kunne være rimelig. Men der er jo det ved det, som jeg også berørte før, at ordningen for seminaristernes